

Dienst Justis
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Naamswijziging

O Inhoud

4	1. Inleiding
5	Waar gaat deze brochure niet over
6	2. Hoe dien ik een aanvraag voor naamswijziging in
6	3. In welke situaties kan ik een aanvraag om naamswijziging indienen
6	De achternaam van een minderjarige wijzigen (A)
13	De achternaam van een meerderjarige wijzigen (B)
20	Vanwege de lichamelijke of geestelijke gezondheid de achternaam wijzigen: psychische hinder (C)
21	Naamsvaststelling (NV)
24	4. Wat gebeurt er met mijn aanvraag
25	5. Wat kost een achternaamwijziging
25	6. Bezwaar en beroep
27	7. Meer informatie

1 | Inleiding

In deze brochure leest u meer over het wijzigen van een achternaam. De achternaam maakt duidelijk bij welke familie u hoort. Wilt u uw eigen achternaam of de achternaam van uw kind laten wijzigen? In deze brochure leest u in welke situaties dat mogelijk is. Staat uw situatie niet in deze brochure? Dan is naamswijziging niet mogelijk.

Justis, de screeningsautoriteit, behandelt verzoeken tot achternaamswijziging namens de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie. Justis doet dat op basis van de wetten en regels die betrekking hebben op naamswijziging. Deze regels staan in het Burgerlijk Wetboek en het Besluit geslachtsnaamswijziging. De achternaamswijziging gebeurt bij Koninklijk Besluit.

Waar gaat deze brochure niet over

Naamskeuze

Naamswijziging is niet hetzelfde als naamskeuze. Van naamskeuze is sprake als een kind de achternaam krijgt van een van de ouders bij geboorte, erkenning, adoptie of gerechtelijke vaststelling van het vaderschap. Deze brochure gaat niet over naamskeuze.

Voornaam wijzigingen

Deze brochure gaat niet over het wijzigen van een voornaam. Wilt u een voornaam wijzigen? Dien dan een aanvraag in bij de rechtbank. Daarvoor heeft u een advocaat nodig.

Verbetering kennelijke misslagen

Bij (kennelijke) schrijf- of spelfouten in uw naam kunt u zich richten tot de gemeente. Sommige fouten kan de ambtenaar van de burgerlijke stand zelf wijzigen. In andere gevallen kunnen fouten met toestemming van de officier van Justitie worden verbeterd. Als de officier van Justitie geen toestemming geeft, kunt u zich richten tot de rechtbank.

2 Hoe dien ik een aanvraag voor naamswijziging in

U kunt een aanvraag voor achternaamswijziging alleen indienen als u de Nederlandse nationaliteit heeft. Als u staatloos bent of een verblijfsvergunning asiel heeft kunt u ook een aanvraag indienen. Lees eerst de brochure zorgvuldig door, vul dan het 'Aanvraagformulier naamswijziging' in.

Met het 'Aanvraagformulier naamswijziging' kunt u een aanvraag indienen om een achternaam te wijzigen. U kunt het formulier downloaden van de website www.justis.nl/naamswijziging.

Vul het formulier in en verstuur het met de vereiste bijlagen naar:

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Justis, afdeling V&T/Naamswijziging
Postbus 20300
2500 EH Den Haag

In deze brochure wordt uitgelegd wat u op het formulier moet invullen en wat u moet meesturen met uw aanvraag. Aan de verschillende soorten aanvragen zijn codes gekoppeld. Bijvoorbeeld A1, B6 of C. De verschillende soorten aanvragen met de

codes staan beschreven in hoofdstuk 3. Vermeld de code van uw situatie op het 'Aanvraagformulier naamswijziging'.

U mag op het formulier één code invullen. Is er op uw situatie geen code van toepassing? Dan is naamswijziging niet mogelijk.

3 In welke situaties kan ik een aanvraag om naamswijziging indienen

De achternaam van een minderjarige wijzigen (A)

Een minderjarige is iemand jonger dan 18 jaar. In bepaalde gevallen kunt u de achternaam van uw kind(eren) wijzigen. Deze hebben de codes A1 tot en met A3. Houdt u er rekening mee dat een naamswijzigingsprocedure voor minderjarige kinderen voor alle betrokkenen een emotioneel belastende procedure kan zijn, zeker als de andere ouder het er niet mee eens is.

A1 Een aanvraag voor de achternaam van de ouder of verzorger

Wilt u de naam van het kind wijzigen in de achternaam van een ouder of verzorger? Vul dan op het 'Aanvraagformulier naamswijziging' de **code A1** in. De naam van het kind kan worden gewijzigd in:

- de naam van de andere ouder die het kind verzorgt en opvoedt na een scheiding of verbreking van de buitenhuwelijkse samenleving;
- de naam van de partner van de ouder, als die samen met de aanvrager het kind verzorgt en opvoedt
- de naam van een pleegouder die het kind verzorgt en opvoedt.

Voorwaarden Gezag

Een minderjarige kan niet zelf een aanvraag indienen. Alleen de wettelijk vertegenwoordiger kan een aanvraag om naamswijziging voor een minderjarig kind indienen. Degene die het gezag over het kind heeft is de wettelijk vertegenwoordiger van het kind. Wilt u de achternaam van uw kind(eren) wijzigen en hebben **beide** ouders het gezag? Dan moeten beide ouders het aanvraagformulier ondertekenen. Wanneer één ouder het formulier niet ondertekent, wordt de aanvraag niet in behandeling genomen.

Wanneer u zonder instemming van de andere ouder die het gezag heeft toch een aanvraag om naamswijziging wilt indienen, moet u voordat u een aanvraag indient eerst aan de rechtbank om vervangende toestemming vragen. Deze procedure kan alleen door een advocaat worden opgestart. Als de rechter vervangende toestemming verleent dan kunt u een aanvraag om naamswijziging bij Justis indienen.

Justis zal altijd naar de mening van de andere ouder vragen. Ook als de andere ouder niet het gezag heeft, geen contact met het kind heeft of geen alimentatie betaalt. Ook als u vervangende toestemming van de rechtbank heeft gekregen, vraagt Justis naar de mening van de andere ouder.

Verzorgingstermijn

Voor de naamswijziging van een kind moet zijn voldaan aan de verplichte verzorgingstermijn. Dit houdt in dat degene van wie de naam wordt gevraagd, het kind gedurende een aaneengesloten periode van drie of vijf jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag moet hebben verzorgd en opgevoed. Hier wordt strikt de aanvraagdatum aangehouden.

De verzorgingstermijn maakt duidelijk dat degene van wie de naam wordt gevraagd het kind verzorgt en opvoedt.

- Tot de leeftijd van twaalf jaar geldt een termijn van vijf jaar.
- Voor een kind in de leeftijd van twaalf tot achttien jaar geldt een termijn van drie jaar.
- Als u een aanvraag doet voor meerdere kinderen en één kind is nog niet twaalf jaar, dan geldt een verzorgingstermijn van vijf jaar voor alle kinderen.

U moet kunnen aantonen dat vanaf de echtscheiding of het verbreken van de buitenhuwelijkse samenleving tot de datum waarop u de aanvraag indient er ten minste drie of vijf jaren voor het kind is gezorgd door degene van wie de naam wordt gevraagd. Deze termijn moet onafgebroken zijn en direct voorafgaan aan de aanvraag.

Echtscheiding

Uitgangspunt bij de berekening van de verzorgingstermijn is de datum waarop de gemeente het echtscheidingsvonnis heeft ingeschreven in de registers van de Burgerlijke Stand.

Beëindiging buitenhuwelijkse samenleving

Was u niet getrouwd, maar woonde u wel samen met de andere ouder? Dan heet dit buitenhuwelijkse samenleving. Voor de berekening van de verzorgingstermijn geldt de datum waarop de samenwoning in de Gemeentelijke Basisadministratie is beëindigd.

Overige voorwaarden bij kinderen jonger dan 12 jaar

Als aan de hoofdvoorwaarde van vijf jaar verzorgingstermijn wordt voldaan maar de andere ouder stemt niet in, dan kan de aanvraag niet worden toegewezen.

Hierop zijn drie uitzonderingen:

1. U toont aan dat de ouder die niet instemt onherroepelijk is veroordeeld wegens een misdrijf tegen het kind.

2. De rechter heeft de ouder, van wie het kind de naam heeft, van het gezag over het kind **ontzet**. (Let op: dit is een zware maatregel van de rechter, bijvoorbeeld na mishandeling of verwaarlozing van het kind. Als de ouder van het gezag over het kind is **ontheven**, gaat deze uitzondering niet op.)

3. U toont aan dat de ouder die niet instemt na de geboorte niet of nauwelijks met het kind in gezinsverband heeft samen-geleefd. Dat wil zeggen: niet langer dan een kwart van de periode voorafgaand aan de verzorgingstermijn van vijf jaar. In het voorbeeld op pagina 10 wordt dit uitgelegd.

Overige voorwaarden bij kinderen vanaf 12 jaar en ouder

Een kind vanaf 12 jaar moet instemmen met de aanvraag om naamswijziging. Dit doet hij door samen met u het aanvraagformulier te ondertekenen en het formulier 'Verklaring 12 jaar en ouder' in te vullen (te downloaden via www.justis.nl). Als aan de hoofdvoorwaarde van drie jaar verzorgingstermijn wordt voldaan maar de andere ouder stemt niet in, dan kan de aanvraag niet worden toegewezen. Dit kan wel als het kind ondanks de bezwaren van de andere ouder bij zijn instemming blijft. In deze situatie is de wil van het kind doorslaggevend.

Let op:

hebben beide ouders gezag en stemt één ouder niet in met de indiening van de aanvraag, dan kan de aanvraag niet in behandeling worden genomen, ook niet als het kind de naamswijziging zelf graag wil.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van de geboorteakte van het kind voor wie de naamswijziging wordt gevraagd.
- Kopie van uw paspoort.

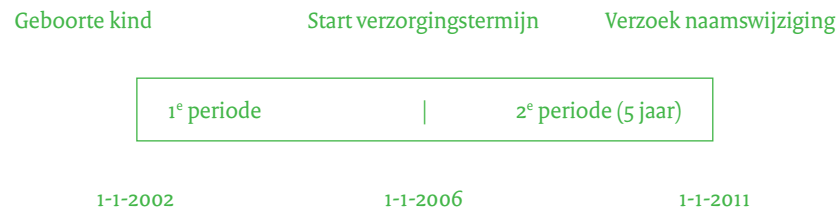
Voorbeeld

De ouders van een kind (geboren op 1-1-2002) scheiden op 1-1-2004. Het kind, dat de naam van de vader heeft, is dan twee jaar. Vader en moeder hebben het kind deze twee jaar in een gezinssituatie opgevoed. Na de scheiding verzorgt alleen de moeder het kind. De moeder verzoekt op 1-1-2011 om naamswijziging van het kind. Ze wil dat het kind haar achternaam krijgt in plaats van de achternaam van de vader.

Voor de berekening van de derde uitzonderingsgrond wordt de tijd vanaf de geboorte van het kind tot het moment van de aanvraag in twee periodes verdeeld:

1. De periode voorafgaand aan de verzorgingstermijn van vijf jaar. Deze loopt vanaf de geboorte van het kind tot het begin van deze verzorgingstermijn.
2. De vereiste verzorgingstermijn van vijf jaar. Deze periode gaat direct vooraf aan de dag dat de aanvraag is ingediend.

Uit de tijdbalk blijkt dat de periode voorafgaand aan de verzorgingstermijn (periode 1) vier jaren is. De vader heeft tot 1-1-2004 met moeder en het kind in een gezinssituatie samengewoond. Dat is dus meer dan een kwart van de eerste periode (de periode voorafgaand aan de verzorgingstermijn). Namelijk de helft: twee van de vier jaren. In dit geval wordt de aanvraag afgewezen.

A2 Wijziging achternaam in die van de andere kinderen in het gezin

Door toepassing van regels van internationaal privaatrecht kunnen kinderen van dezelfde ouders verschillende achternamen hebben. Bijvoorbeeld doordat de kinderen in verschillende landen zijn geboren. Wilt u de achternaam van uw kind in de achternaam van uw andere kind(eren) wijzigen? Vul dan op het 'Aanvraagformulier naamswijziging' de code A2 in.

Voorwaarden

1. Een minderjarige kan niet zelf een aanvraag indienen. Alleen de wettelijk vertegenwoordiger kan een aanvraag voor een minderjarig kind indienen. Degene die het gezag over het kind heeft is de wettelijk vertegenwoordiger van het kind. Als beide ouders het gezag hebben, moeten beide ouders het aanvraagformulier ondertekenen.
2. Het moet gaan om kinderen van dezelfde ouders.
3. Het verschil in achternaam tussen de kinderen is ontstaan als gevolg van de toepassing van regels van internationaal privaatrecht.
4. Door de naamswijziging ontstaat 'eenheid van naam' binnen het gezin. Dat wil zeggen dat alle kinderen binnen het gezin dezelfde achternaam krijgen.

5. Er hoeft geen sprake te zijn van een verzorgingstermijn zoals omschreven onder A1. Maar als één van de ouders niet instemt met de gevraagde naamswijziging dan gelden voor kinderen jonger dan twaalf jaar overige voorwaarden zoals beschreven op pagina 10. Voor kinderen van twaalf tot achttien jaar geldt dat het kind zelf moet instemmen met het verzoek.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van de geboorteakte van het kind voor wie de naamswijziging wordt aangevraagd.
- Recent afgegeven afschrift van de geboorteakte van de overige tot hetzelfde gezin behorende minderjarige kinderen, van dezelfde ouders.
- Kopie van officiële documenten waaruit de nationaliteiten van de kinderen blijken.
- Kopie van uw paspoort.

A3 De achternaam wijzigen van een kind met een dubbele nationaliteit

Heef uw kind naast de Nederlandse nationaliteit nog een nationaliteit en wilt u de achternaam van uw kind wijzigen in de achternaam die het kind volgens het recht van het andere land heeft? Vul dan op het 'Aanvraagformulier naamswijziging' de code A3 in.

Naamswijziging is mogelijk als een kind volgens de regels van het land, waarvan het kind ook de nationaliteit heeft, een andere achternaam heeft.

Voorwaarden

1. Een minderjarige kan niet zelf een aanvraag indienen. Alleen de wettelijk vertegenwoordiger kan een aanvraag voor een minderjarig kind indienen. Degene die het gezag over het kind heeft is de wettelijk vertegenwoordiger van het kind. Als beide ouders het gezag hebben, moeten beide ouders het aanvraagformulier ondertekenen.
2. Het kind moet naast de Nederlandse nationaliteit de nationaliteit van een ander land hebben. De achternaam die het kind volgens het recht van dat andere land heeft, kan het kind ook in Nederland krijgen.
3. Er moet sprake zijn van 'eenheid van naam' binnen het gezin. Dat wil zeggen dat alle kinderen in het gezin dezelfde achternaam krijgen.

4. Er hoeft geen sprake te zijn van een verzorgingstermijn zoals omschreven onder A1. Maar als één van de ouders niet instemt met de gevraagde naamswijziging dan gelden voor kinderen jonger dan twaalf jaar overige voorwaarden zoals beschreven op pagina 10. Voor kinderen van twaalf tot achttien jaar geldt dat het kind zelf moet instemmen met het verzoek.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van de geboorteakte van het kind voor wie de naamswijziging wordt aangevraagd.
- Kopie van officiële documenten waaruit de nationaliteiten van het kind blijken.
- Indien mogelijk een kopie van het paspoort waarop de gewenste nieuwe naam staat vermeld.

De achternaam van een meerderjarige wijzigen (B)

Een meerderjarige is iemand van 18 jaar of ouder. Een meerderjarige moet zelf de aanvraag om naamswijziging indienen. Dat kan met het 'Aanvraagformulier naamswijziging'. Deze paragraaf informeert u over de mogelijkheden. Deze hebben de codes B1 tot en met B12.

Let op:
heeft u als meerderjarige om naamswijziging gevraagd en heeft u minderjarige kinderen?

Als u als meerderjarige naamswijziging vraagt en u heeft minderjarige kinderen met uw huidige achternaam over wie u het gezag heeft, dan wijzigt de achternaam van uw minderjarige kinderen mee. De gemeente zal de namen van uw kinderen wijzigen in de gemeentelijke basisadministratie.

Als uw naam wordt gewijzigd maar u heeft niet het gezag over uw minderjarige kinderen dan wijzigt de naam van uw kinderen niet automatisch mee. Ook niet als u mede namens uw kinderen een verzoek tot naamswijziging heeft ingediend. De wettelijk vertegenwoordiger van uw kinderen kan desgewenst bij de ambtenaar van de burgerlijke stand verzoeken om ook de naam van de kinderen te wijzigen in uw nieuwe naam.

B1 De achternaam wijzigen in die van een ouder of verzorger

Als u meerderjarig bent, kunt u uw eigen achternaam veranderen in die van uw andere ouder. Dat is mogelijk als deze u, na de echtscheiding of een verbreking van de buitenhuwelijkse samenleving van uw ouders, voordat u 18 jaar werd, enige tijd door deze ouder bent verzorgd en opgevoed. Heeft de scheiding plaatsgevonden nadat u 18 jaar bent geworden, dan is naamswijziging niet mogelijk.

U kunt ook de naam van een pleegouder of van de partner van uw ouder vragen. Deze moet u, voordat u 18 jaar werd, enige tijd hebben verzorgd en opgevoed.

Voorwaarden

1. Na een echtscheiding of verbreking van de buitenhuwelijkse samenleving heeft de ouder van wie u de naam vraagt u enige tijd verzorgd en opgevoed toen u jonger dan 18 jaar was. Uit de Gemeentelijke Basisadministratie moet blijken dat u op hetzelfde adres stond ingeschreven.
2. De pleegouder of partner van de ouder van wie u de naam vraagt heeft u enige tijd verzorgd en opgevoed toen u jonger dan 18 jaar was. Uit de Gemeentelijke Basisadministratie moet blijken dat u op hetzelfde adres stond ingeschreven.
3. Als u de naam vraagt van een pleegouder of de partner van de ouder, moet deze instemmen met uw aanvraag.

4. Is uw naam eenmaal op deze grond gewijzigd, dan kan dit niet meer ongedaan worden gemaakt.
5. Er is geen maximumleeftijd verbonden aan het indienen van de aanvraag.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van de geboorteakte van het kind voor wie de naamswijziging wordt aangevraagd.
- Instemmingsverklaring van degene van wie de achternaam wordt gevraagd.
- Kopie van uw paspoort.

B2 Een naamswijziging die plaatsvond voordat u 18 jaar werd ongedaan maken

Is uw achternaam gewijzigd toen u minderjarig was? Bijvoorbeeld door een aanvraag om naamswijziging van uw ouders? Dan kunt u deze naamswijziging ongedaan maken en uw oorspronkelijke achternaam terugkrijgen. Deze regel is niet van toepassing als uw naam is gewijzigd na erkenning of gerechtelijke vaststelling van het vaderschap. Bent u geadopteerd? En wilt u de achternaam terug die u had voor de adoptie? Ook dan kunt u een aanvraag indienen om uw oorspronkelijke naam terug te krijgen.

Voorwaarden

1. Toen u minderjarig was, is uw achternaam op grond van het Besluit geslachtsnaam-wijziging of vanwege een wijziging in gezag gewijzigd.
2. Als u geadopteerd bent, moet u kunnen aantonen hoe uw oorspronkelijke achternaam luidt.
3. Er is geen maximumleeftijd verbonden aan het indienen van de aanvraag.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van de geboorteakte van het kind voor wie de naamswijziging wordt aangevraagd.
- Kopie van uw paspoort.

B3 De naamskeuze van de ouders herzien

Sinds 1998 kunnen ouders hun eerste kind de achternaam van de vader óf moeder geven. Deze keuze is mogelijk bij de geboorte, erkenning, adoptie en gerechtelijke vaststelling van het vaderschap. Deze keuze geldt daarna ook voor de kinderen die later worden geboren. Als meerderjarige kunt u de naamskeuze herzien en kunt u alsnog kiezen voor de naam van de andere ouder.

Voorwaarden

1. Er heeft naamskeuze plaatsgevonden.
2. U bent 18, 19 of 20 jaar als u de aanvraag indient.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van uw geboorteakte.
- Kopie van uw paspoort.

B4 Dezelfde naamswijziging als die van de ouder

Wijzigt de achternaam van een ouder? Dan verandert ook de gelijkkluidende achternaam van het minderjarige kind over wie de ouder het gezag heeft. De naam van meerderjarige kinderen wijzigt niet mee. Bent u meerderjarig? Dan kunt u uw achternaam veranderen in de nieuwe achternaam van de ouder. U moet daarvoor zelf een aanvraag indienen.

Voorwaarden

1. De naam van de ouder is bij Koninklijk Besluit gewijzigd.
2. Vóór de naamswijziging van de ouder had u dezelfde achternaam als die ouder.
3. U bent 18, 19 of 20 jaar als u de aanvraag indient.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van uw geboorteakte.
- Een kopie van het Koninklijk Besluit van uw ouder.
- Kopie van uw paspoort.

B5 Naamswijziging in de oorspronkelijke achternaam na ontbinding huwelijk

In sommige landen krijgt een vrouw door een huwelijk automatisch de achternaam van de man. Na een scheiding krijgt zij niet altijd haar oude naam terug. Hiervoor kunt u een aanvraag om naamswijziging indienen.

Voorwaarden

1. De achternaam is door het huwelijk in het buitenland gewijzigd.
2. Het huwelijk is inmiddels ontbonden.
3. Het huwelijk is in Nederland ontbonden.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van uw geboorteakte.
- Echtscheidingsakte.
- Kopie van uw paspoort.

Let op:

Indien uw naam gewijzigd is door een huwelijk in het buitenland en deze is in het buitenland ontbonden, dan kunt u uw oorspronkelijke naam terugkrijgen bij de gemeente. U kunt dan geen verzoek indienen bij Justis.

B6 Een niet Nederlands klinkende achternaam wijzigen

Met het verkrijgen van het Nederlanderschap kan iemand verzoeken zijn of haar naam te wijzigen. Dit kan indien dit voor de inburgering van belang is. Daarvan is sprake als de naam moeilijk uit te spreken is. Een voorbeeld is de achternaam 'Grzaska'. Ook een onwelvoeglijke (niet passend of onfatsoenlijk) of bespottelijke naam kan iemand in zijn inburgering belemmeren. Bent u kort geleden genaturaliseerd, heeft u uw naam toen niet laten wijzigen en wilt u dit alsnog omdat dit voor uw inburgering van belang is? Dan kunt u een aanvraag indienen.

Voorwaarden

1. U heeft kort geleden het Nederlanderschap verkregen.
2. U heeft een samengestelde geslachtsnaam. Een van beide delen van de naam kan de nieuwe geslachtsnaam worden, ongeacht of het betreffende gedeelte van de vader of de moeder is.
3. U heeft door of in verband met uw huwelijk de geslachtsnaam van uw echtgenoot verkregen. De naam kan in dat geval worden gewijzigd in uw meisjesnaam.
4. U heeft een verbogen geslachtsnaam. De geslachtsnaam kan in dat geval worden gewijzigd in de niet-verbogen naam (bijvoorbeeld wijziging van 'Bonova' in 'Bonov').

5. Uw geslachtsnaam is moeilijk uitsprekbaar. Zo kan bijvoorbeeld 'Brzinski' worden gewijzigd in 'Barzinski'.
6. Uw geslachtsnaam is naar Nederlandse opvatting bespottelijk of onwelvoeglijk. Of hiervan in uw geval sprake is, beoordeelt de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.
7. Uw nieuwe achternaam moet zoveel mogelijk lijken op uw huidige achternaam. Lukt dat niet door bijvoorbeeld een paar letters te veranderen, dan kunt u kiezen voor de naam van uw andere ouder. Als dat niet kan, dan kunt u een volledig nieuwe Nederlands klinkende achternaam kiezen. Deze achternaam mag nog niet in Nederland voorkomen.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift(en) van uw geboorteakte.
- Kopie van uw paspoort.
- Bewijs van naturalisatie.

B7 Een onwelvoeglijke of bespottelijke achternaam wijzigen

Een achternaam kan naar Nederlandse maatstaven onwelvoeglijk (niet passend of onfatsoenlijk) of bespottelijk zijn. Bijvoorbeeld de achternaam 'Poepjes'. Een naam kan ook bespottelijk zijn vanwege iemands beroep. Bijvoorbeeld de achternaam 'Blind' voor een oogarts. Heeft u een

onwelvoeglijke of bespottelijke achternaam? Dan kunt u verzoeken uw achternaam te veranderen.

Voorwaarden

1. Uw achternaam is onwelvoeglijk of bespottelijk. Of hiervan in uw geval sprake is, beoordeelt de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.
2. Iedereen die uw achternaam zou hebben, zou deze als onwelvoeglijk of bespottelijk ervaren.
3. Uw nieuwe achternaam moet zoveel mogelijk lijken op uw huidige achternaam. Lukt dat niet door bijvoorbeeld een paar letters te veranderen, dan kunt u kiezen voor de naam van uw andere ouder. Als dat niet kan, dan kunt u een volledig nieuwe Nederlands klinkende achternaam kiezen. Deze achternaam mag nog niet in Nederland voorkomen.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van uw geboorteakte.
- Kopie van uw paspoort.

B8 Een veelvoorkomende achternaam wijzigen

Komt uw achternaam vaak voor en heeft u daardoor moeite om u van anderen te onderscheiden? Bijvoorbeeld omdat u 'De Vries' heet, schilder bent en veel andere

schilders ook De Vries heten? Dan kunt u een aanvraag indienen.

Voorwaarden

1. Uw naam komt vaak voor, zoals de namen 'De Jong', 'Jansen', 'Bakker' of 'De Vries'. Of in uw geval sprake is van een veelvoorkomende achternaam, beoordeelt de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.
2. Uw nieuwe achternaam moet zoveel mogelijk lijken op uw huidige achternaam. Lukt dat niet door bijvoorbeeld een paar letters te veranderen, dan kunt u kiezen voor de naam van uw andere ouder. Als dat niet kan, dan kunt u een volledig nieuwe Nederlands klinkende achternaam kiezen. Deze achternaam mag nog niet in Nederland voorkomen.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van uw geboorteakte.
- Kopie van uw paspoort.

B9 Een onjuist gespelde achternaam wijzigen

Vindt u dat uw achternaam onjuist is gespeld? En wilt u die daarom veranderen in een juist gespelde achternaam? Dan kunt u een aanvraag indienen. Bijvoorbeeld als uw achternaam met een t is gespeld in plaats van met een d. Of met een y in plaats van met een ij.

Voorwaarden

1. U moet aantonen dat er een fout is gemaakt bij het invoeren van uw naam in de akten van de Burgerlijke Stand in 1810-1838. U moet aantonen hoe uw naam luidde voor de invoering en hoe de naam in de akten van de Burgerlijke Stand 1810-1838 is opgenomen. Dit doet u bijvoorbeeld met een stamboomoverzicht en met akten uit de Gemeentelijke Basisadministratie.
2. U moet aantonen dat u de gevraagde naam altijd heeft gevoerd.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van uw geboorteakte.
- Kopie van uw paspoort.
- Afschrift(en) waaruit blijkt hoe de achternaam voor, tijdens en na de invoering van de Burgerlijke Stand 1810-1838 luidde.

Let op: is uw achternaam bij de geboorteaangifte verkeerd genoteerd? Dan is een aanvraag om naamswijziging niet nodig. De ambtenaar van de Burgerlijke Stand van uw gemeente kan de fout zelf verbeteren. U moet de officier van justitie vragen daarvoor een opdracht aan de gemeente te geven.

B10 Een Friese achternaam wijzigen

Vanaf ongeveer 1811 heeft Friesland een Burgerlijke Stand. Sinds die tijd zijn Friese achternamen soms vernederlandst. De Friese achternaam 'Sudema' kan bijvoorbeeld de Nederlandse spelling 'Zuidema' hebben gekregen. U kunt een aanvraag indienen om uw oorspronkelijke Friese achternaam terug te krijgen.

Voorwaarden

1. U heeft niet eerder ingestemd met een vernederlandsing van uw naam.
2. De nieuwe achternaam moet de huidige Friese spelling krijgen.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van uw geboorteakte.
- Kopie van uw paspoort.
- Afschrift(en) waaruit blijkt dat de achternaam Nederlands is en de verzoeker (of een bloedverwant in opgaande lijn) voordien een daarmee overeenstemmende Friese achternaam had.
- Afschrift(en) waaruit blijkt dat de Friese naam is weergegeven in de Nederlandse spelling.

B11 Een achternaam toevoegen die eerder voorkwam

U kunt een naam toevoegen aan uw achternaam als uw voorouders die dubbele naam vroeger voerden. Alle directe afstammelingen van die voorouders moeten de dubbele naam altijd zijn blijven gebruiken. De dubbele naam mag niet 'in onbruik' zijn geraakt.

Voorwaarden

1. U moet aantonen dat de dubbele naam voorkwam toen de Burgerlijke Stand 1810-1838 werd ingevoerd.
2. U moet aantonen dat de dubbele naam niet in onbruik is geraakt. Dit doet u bijvoorbeeld met een stamboomoverzicht en met akten en documenten waaruit blijkt dat de dubbele naam niet in onbruik is geraakt.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van uw geboorteakte.
- Kopie van uw paspoort.
- Afschrift(en) waaruit blijkt dat tijdens de invoering van de Burgerlijke Stand 1810-1838 de dubbele naam voorkwam en daarna niet in onbruik is geraakt.

B12 Een achternaam toevoegen die is uitgestorven of met uitsterven wordt bedreigd

Is de achternaam van uw moeder uitgestorven? Of dreigt die binnenkort uit te sterven? Dan kunt u verzoeken deze naam toe te voegen aan uw achternaam. De naam van uw moeder komt dan vóór uw achternaam te staan.

Voorwaarden

1. De vader en grootvader van uw moeder hebben geen mannelijke nakomelingen meer. Deze nakomelingen zijn normaal gesproken ook niet meer te verwachten.
2. De toe te voegen naam is geen naam van een adellijk geslacht.
3. U moet aantonen dat de achternaam van uw moeder is uitgestorven of binnenkort dreigt uit te sterven. Dat kan bijvoorbeeld met een stamboomoverzicht en met andere akten en documenten (zie tabel 1).

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van uw geboorteakte.
- Kopie van uw paspoort.
- Afschriften van documenten uit de Gemeentelijke Basisadministratie die de stamboom onderbouwen.
- Stamboom waaruit blijkt dat de naam is uitgestorven of met uitsterven wordt bedreigd.

Vanwege de lichamelijke of geestelijke gezondheid de achternaam wijzigen: psychische hinder (C)

Onderdelen A en B van deze brochure beschrijven de gevallen waarin u een aanvraag om naamswijziging kunt indienen. Komt uw aanvraag daarvoor niet in aanmerking en schaadt uw achternaam uw lichamelijke of geestelijke gezondheid ernstig? Dan kan uw aanvraag toch worden toegewezen als er sprake is van psychische hinder.

Wilt u vanwege psychische hinder een aanvraag om naamswijziging indienen? Besef dan dat dit geen gemakkelijke procedure is. Bij uw aanvraag moet u een medisch rapport voegen. Hieruit moet blijken dat het hebben van uw huidige naam of het niet hebben van de gewenste naam uw lichamelijke of psychische gezondheid ernstig schaadt.

Het is belangrijk dat u zich realiseert dat de belanghebbenden op de hoogte moeten worden gesteld van uw verzoek. Dit is meestal diegene van wie u de naam vraagt.

Voorwaarden

1. Een onafhankelijke gedragsdeskundige, bijvoorbeeld een psychiater of psycholoog, moet een rapport middels het formulier 'Bijsluiter psychische hinder' voor u opstellen. Het formulier kunt u

downloaden via www.justis.nl/naamswijziging. U heeft deze deskundige niet eerder geraadpleegd of deze persoon heeft u niet eerder onderzocht. U moet de deskundige zelf betalen voor het rapport.

2. Het medisch rapport moet voldoen aan een aantal vereisten. Deze vindt u in de Bijsluiter psychische hinder. De onafhankelijke deskundige moet de vragen van het formulier zo volledig mogelijk beantwoorden. Belangrijk is dat u kunt aantonen dat u psychische hinder heeft en dat deze verband houden met uw achternaam. Ook is belangrijk dat de psycholoog of psychiater zich heeft ingeschreven in het BIG-register. Daaruit blijkt dat deze aan de opleidingseisen voldoet.
3. Is de ouder van wie u de achternaam heeft onherroepelijk veroordeeld voor een misdrijf dat tegen u gericht is, dan hoeft u geen rapport in te dienen. In dat geval is er sprake van ambtshalve psychische hinder. In de Bijsluiter psychische hinder leest u hier meer over.
4. Uw nieuwe achternaam moet zoveel mogelijk lijken op uw huidige achternaam. Lukt dat niet door bijvoorbeeld een paar letters te veranderen, dan kunt u kiezen voor de naam van uw andere ouder. Als dat niet kan, dan kunt u een volledig nieuwe Nederlands klinkende achternaam kiezen. Deze achternaam mag nog niet in Nederland voorkomen.

Let op:
overhandig altijd het formulier 'Bijsluiter psychische hinder' aan de onafhankelijke deskundige.

Download de Bijsluiter psychische hinder via www.justis.nl/naamswijziging voordat u een aanvraag indient. U kunt de Bijsluiter ook bij Justis aanvragen. Overhandig de bijsluiter aan de onafhankelijke deskundige en laat deze de vragen zo volledig mogelijk beantwoorden.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Ingevulde Bijsluiter psychische hinder.
- Een recent afschrift van uw geboorteakte.
- Een kopie van uw paspoort.

Naamsvaststelling (NV)

Heeft u geen voor- of achternaam maar een namenreeks (dit kunt u zien doordat er een streepje bij de voor- of achternaam vermeld is op uw legitimatiebewijs)? Dan kunt u een aanvraag indienen om uw voor- en achternaam vast te laten stellen. Dit verzoek kunt u **kosteloos** indienen.

Voorwaarden:

- U of uw kind heeft geen voor- of achternaam (er is dan een streepje vermeld op het legitimatiebewijs), maar een namenreeks;
- U of uw kind heeft de Nederlandse nationaliteit dan wel u of uw kind is staatloos of vluchteling in de zin van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951;
- In geval van een minderjarige: het verzoek is door de wettelijk vertegenwoordiger(s) gedaan en belanghebbenden stemmen in met het verzoek;
- In geval van een minderjarige: de gevraagde naam is die van een van de ouders.

Welke stukken moet u meesturen met het verzoek?

- Recent afgegeven afschrift van de geboorteakte van degene(n) voor wie naamswijziging wordt aangevraagd. (Indien in een vreemde taal opgesteld door een beëdigde vertaler laten vertalen in het Nederlands.)
- Kopie van uw paspoort.

Tabel 1: Stukken die u verplicht moet meesturen met uw aanvraag

Let op:

buitenlandse documenten moet u eerst legaliseren (zie www.minbuza.nl) en laten vertalen indien opgesteld in een andere taal dan Nederlands, Engels, Duits of Frans.

Overzicht mee te zenden stukken	A1	A2	A3	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	B12	C	NV
Recent afgegeven afschrift van de geboorteakte van degene(n) voor wie naamswijziging wordt aangevraagd. (Indien in een vreemde taal opgesteld door een beëdigde vertaler laten vertalen in het Nederlands.) *	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Instemmingsverklaring van degene van wie de achternaam wordt gevraagd *				x													
Kopie paspoort(en) *	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bewijs van naturalisatie *									x								
Afschrift(en) waaruit blijkt hoe de achternaam voor, tijdens en na de invoering van de Burgerlijke Stand 1810-1838 luidt *												x					
Afschrift(en) waaruit blijkt dat tijdens de invoering van de Burgerlijke Stand 1810-1838 de dubbele naam voorkwam en daarna niet in onbruik is geraakt *														x			
Afschrift(en) waaruit blijkt dat de achternaam Nederlands is en de verzoeker (of een bloedverwant in opgaande lijn) voordien een daarmee overeenstemmende Friese achternaam had *													x				
Afschrift(en) waaruit blijkt dat de Friese naam is weergegeven in de Nederlandse spelling *													x				
Stamboom waaruit blijkt dat de naam is uitgestorven of met uitsterven wordt bedreigd *															x		
Afschriften van documenten uit de Gemeentelijke Basisadministratie die de stamboom onderbouwen *															x		
Bijsluiters psychische hinder (www.justis.nl)																x	
Formulier verklaring 12 jaar en ouder *	x	x	x														
Kopie van officiële documenten waaruit de nationaliteiten van het kind blijken *			x														
Kopie van het paspoort waarop de gewenste nieuwe naam staat *			x														

* Uw stukken kunnen ter inzage worden gegeven aan andere belanghebbende(n).

4

Wat gebeurt er met mijn aanvraag

1. U heeft een aanvraag ingediend.
2. Nadat u heeft betaald, stelt Justis een onderzoek in. Hierbij worden gegevens in de gemeentelijke basisadministratie (GBA) opgezocht en kunnen belanghebbenden hun mening over de ingediende aanvraag geven. Woont u in het buitenland, dan stelt het ministerie van Buitenlandse Zaken, op verzoek van Justis, een onderzoek in.
3. U krijgt uiterlijk binnen twintig weken een beslissing op uw aanvraag. Het kan langer duren wanneer bijvoorbeeld:
  - u niet de vereiste bijlagen meestuur;
  - u niet aangeeft om welke reden u naamswijziging verzoekt;
  - u of een andere belanghebbende in het buitenland woont.
4. U of een andere belanghebbende kan bezwaar maken tegen de beslissing. Dit kan bij de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie. In de beslissing wordt uitgelegd hoe u dit kunt doen. Meer informatie leest u ook terug in hoofdstuk 7 van deze brochure.
5. Wanneer er geen bezwaar wordt gemaakt, wordt de naam, na afloop van de bezwaartermijn, door middel van een Koninklijk Besluit gewijzigd. U ontvangt een officieel uittreksel van het Koninklijk Besluit. De procedure van het ondertekenen van het Koninklijk Besluit tot en met het versturen van het officiële uittreksel duurt ongeveer 10 weken.
6. Justis verstuurt het uittreksel ook naar de ambtenaar van de Burgerlijke Stand van uw geboortegemeente. Deze maakt daarvan een aantekening in de geboorteakte. Daarmee is de naamswijziging officieel.
7. Als er bezwaar wordt gemaakt, wordt de beslissing in het geheel opnieuw bekeken. De beslissing op bezwaar volgt binnen twaalf weken na de beslissing.
8. Nadat de beslissing op bezwaar is genomen, kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank en daarna hoger beroep bij de Raad van State.

Let op: uw achternaam in documenten veranderen

Als de procedure is afgerond moet u zelf uw achternaam in (officiële) documenten laten veranderen. Bijvoorbeeld in uw paspoort en rijbewijs. Ook moet u zelf uw bank en andere instanties op de hoogte brengen.

5

Wat kost een achternaam-wijziging

Er zijn kosten verbonden aan de behandeling van uw verzoek.

- Voor een meerderjarige die zijn/haar achternaam wil wijzigen: € 835,00
- Voor het wijzigen van de achternaam van 1 of 2 minderjarige kinderen: € 835,00
- Voor het wijzigen van de achternaam van 3 of meer minderjarige kinderen: € 1.670,00

Na ontvangst van uw aanvraag, ontvangt u bericht over hoe u moet betalen. Het is niet mogelijk om het bedrag in termijnen te betalen.

Als uw aanvraag uiteindelijk wordt afgewezen, dan ontvangt u het betaalde bedrag niet terug. Als u na betaling van de kosten uw aanvraag intrekt, worden de kosten ook niet terugbetaald.

6

Bezwaar en beroep

Als uw verzoek tot achternaamswijziging is afgewezen, kunt u een bezwaarschrift sturen naar Justis. In het bezwaarschrift moet u in ieder geval vermelden:

- uw naam en adres;
- de datum waarop u het bezwaarschrift schrijft;
- een omschrijving van de beslissing waartegen u bezwaar wilt maken. U kunt ook een kopie van de beslissing meesturen;
- de gronden van uw bezwaar;
- uw handtekening of de handtekening van uw gemachtigde.

Vervolgens moet u het bezwaarschrift ondertekenen en indienen binnen 6 weken na de datum van de beslissing. Meestal worden vervolgens de betrokkenen opgeroepen voor een hoorzitting. Daarna neemt de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie opnieuw een beslissing.

Bent u het ook niet eens met de beslissing op uw bezwaarschrift, dan kunt u in beroep gaan bij de sector bestuursrecht van de rechtbank in het arrondissement waarin u woont. Stelt de rechtbank u in het gelijk,

dan neemt Justis een nieuwe beslissing. Stelt de rechtbank u in het ongelijk, dan kunt u nog in hoger beroep gaan bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Als uw verzoek tot achternaamswijziging wordt afgewezen, krijgt u de betaalde kosten voor de behandeling van uw verzoek niet terug. Het indienen van een bezwaarschrift is wel gratis. Wilt u vervolgens in (hoger) beroep, dan zijn daar griffiekosten aan verbonden.

7

Meer informatie

Vragen over achternaamswijziging kunt u stellen aan het Klant Contact Centrum van Justis:

Justis
Afdeling V&T/Naamswijziging

Bezoekadres
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Postadres
Postbus 20300
2500 EH Den Haag

E-mail: frontdesk.justis@minvenj.nl
Telefoon: 088 – 998 22 00
Internet: www.justis.nl/naamswijziging

Justis is de screeningsautoriteit van het ministerie van Veiligheid en Justitie op het gebied van integriteit. De screeningsautoriteit Justis werkt aan een veiliger en rechtvaardiger samenleving door het screenen van personen en organisaties.

Justis heeft toegang tot exclusieve bronnen, analyseert informatie uit deze bronnen en vormt zich een oordeel over de integriteit van personen en organisaties. Op basis van deze oordeelsvorming geeft Justis verklaringen, vergunningen, adviezen en risicomeldingen af. Justis adviseert organisaties over de inzet van zijn producten en laat daarbij ruimte voor maatwerk.

Colofon

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Justis
Postbus 20300
2500 EH Den Haag
frontdesk.justis@minvenj.nl
www.justis.nl